

Bemærkninger til forslaget

Almindelige bemærkninger

Brundtlandrapporten peger på behovet for en kraftig reduktion og omlægning af i-landenes energiforbrug. I modsætning til tidligere analyser og anbefalinger vedrørende ressource- og energiforbrug, som f.eks. Romklubbens »Grænser for vækst«, er Brundtlandrapporten optimistisk. Der anvises realistiske muligheder for at opnå en bæredygtig udvikling, hvor i-landene halverer energiforbruget og dermed både reducerer forureningen og presset på ressourcerne og samtidig skaber plads for en stigning i u-landenes energiforbrug. Halveringen af i-landenes energiforbrug kan ifølge Brundtlandrapporten foretages uden at reducere den materielle levestandard.

Det er positivt, at regeringen i folketingsåret 1988-89 har bebudet en redegørelse om en handlingsplan for opfølgning af anbefalingerne i Brundtlandrapporten. Denne plan bør hurtigst muligt efterfølges af mere konkret planlægning af, hvordan vi på energiområdet kan efterleve rapporten. For det første falder Brundtlandrapportens mest konkrete anvisninger netop på energiområdet. For det andet er det helt afgørende, at omlægningen påbegyndes nu. En udsættelse af omlægningen kan medføre, at de store ændringer, der i disse år gennemføres i energisektoren, kan hindre eller besværliggøre omstillingen både fysisk og økonomisk. Jo tidligere vi sikrer, at de aktuelle ændringer i energisektoren er i overensstemmelse med den langsigtede målsætning, jf. Brundtlandrapporten, des større råderum har vi til at foretage en omlægning med størst muligt udbytte hvad angår samfundsøkonomi og levevilkår.

Sammenhængen mellem energiforbruget og de katastrofale miljøproblemer, vi står over for, er dokumenteret både i Brundtlandrapporten og i en række videnskabelige rapporter samt ved flere internationale konferencer, senest konferencen i Toronto i juni 1988. Torontokonferencen om »The changing Atmosphere: Implications for global security« appellerer til regeringer og internationale institutioner om nu at tage atmosfæreændringerne alvorligt og hand-

le. Konferencedokumentet indledes med ordene: »Menneskeheden foretager et ukontrolleret globalt eksperiment, hvis yderste konsekvenser måske kun kan sammenlignes med en global atomkrig«. Det er forslagsstillernes opfattelse, at denne meget bastante formulering skal tages som udtryk for forskernes desperation over manglende handlinger på de dystre udsigter.

Det har været diskuteret i dagspressen, om Danmark selvstændigt skal prøve at efterleve Brundtlandrapporten på energiområdet. Imod dette er brugt argumenter som f.eks., at problemerne er internationale og derfor må løses gennem internationale aftaler. Det er forslagsstillernes opfattelse, at der er tre afgørende argumenter for selvstændigt at gå i gang med den nødvendige planlægning og omstilling, samtidig med at der i international sammenhæng arbejdes aktivt for aftaler. For det første har en række nyere undersøgelser vist, at vi på flere områder også på kort sigt kan få fordele af at påbegynde omlægningen. Det er f.eks. ofte billigere at gennemføre tekniske elbesparelser i industrien end at bygge nye kraftværker. Det er samfundsmæssigt mere økonomisk at anvende naturgassen til decentral kraftvarme end til individuel fyring og bygning af kulfyrede elværker. For det andet haster det som sagt med at få drejet udviklingen for ikke at spærre vejen. Afventer vi internationale aftaler, kan det tænkes at blive betydelig mere kostbart med omlægningen. For det tredje vil forskning og produktudvikling inden for energieffektive produkter og vedvarende energi kunne give dansk teknologi, erhvervsliv og eksport et løft. For det fjerde vil formindskelse af energiforbruget i Danmark reducere de skadelige påvirkninger af danske skove, have, søer og grundvandsressourcer væsentligt. Endelig kan det efter forslagsstillernes opfattelse have en stor psykologisk effekt i international sammenhæng med et selvstændigt initiativ.

Bemærkninger til de enkelte punkter

Ad punkt 1. Målsætning